Telif ve Patent Süreci

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **D**
   Müzik eserleri telif hakkıyla korunur; buluşlar ise patentle korunur.

2. **a) patent b) ©**

3. **1-b 2-a**

4. **D – Y – Y – D**
   Bandrolsüz ürünler korsandır. Telif koruması ölümden sonra 70 yıl sürer.

5. **B**
   Teknik buluşlar patentle korunur; roman, resim ve film telif hakkıyla korunur.

6. **Örnek: edebiyat eserleri (kitap, şiir), müzik eserleri, sinema eserleri**
   Güzel sanat eserleri (resim, heykel) ve bilim eserleri de korunur.

7. **C**

8. **Sanayiye uygulanabilir olması**

9. **A**

10. **Örnek: Bandrollü, orijinal kitap almak; ödevlerde başkasının yazısını kullanırken kaynağını belirtmek**
    Filmleri ve müzikleri yasal platformlardan izlemek ve dinlemek de örnektir.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11. **Telif – Patent – Telif – Patent**
    Fikir ve sanat eserleri telifle, teknik buluşlar patentle korunur.

12. **2060**
    Telif koruması ölümden sonra 70 yıl sürer: 1990 + 70 = 2060

13 **2035**
Patent süresi başvuru tarihinden itibaren 20 yıldır: 2015 + 20 = 2035

14 **Türk Patent ve Marka Kurumuna (çevrim içi) başvuru yapmak**

15 **B**
Patentli bir ürünü izinsiz üretmek patent hakkının ihlalidir.

16 **Örnek: Eser sahibi emeğinin karşılığını alamaz; ülke ekonomisi vergi kaybına uğrar ve yasal işletmeler zarar görür.**

17 **C**

18 **Örnek: Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğüne isteğe bağlı kayıt (tescil) başvurusu yapmak; eserini noter aracılığıyla belgelendirmek**
Sinema, müzik eserleri ve bilgisayar oyunları için kayıt zorunludur.

19 **Örnek: Mucitler ve sanatçılar yeni eserler ve buluşlar üretmeye özendirilir; yerli buluşlar üretilip satılarak ekonomi gelişir.**
Teknolojide dışa bağımlılığın azalması da bir katkıdır.

20 **A**
Telif koruması eser oluşturulduğu anda kendiliğinden başlar.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **D**
Başvuru gecikirse aynı fikirle başkalarının önce başvurması riski vardır.

22 **2039**
Süre belge tarihinden değil başvuru tarihinden başlar: 2019 + 20 = 2039

23 **Örnek: Fotoğraf, fotoğrafçının eseridir; izinsiz kullanmak telif hakkı ihlalidir. Öğrenci fotoğrafçıdan izin almalı ya da kullanım izni verilen görselleri, kaynağını belirterek kullanmalı veya kendi fotoğrafını çekmeliydi.**

24 **B**
Telif koruması ölümden sonra da 70 yıl sürer; bu nedenle Melis'in görüşü yanlıştır.

25 **2090 yılında; 105 yıl**

Koruma ölümden sonra 70 yıl sürer: 2020 + 70 = 2090. 2090 - 1985 = 105

26 **İkisi de – Patent – Telif – Patent**

27 **Örnek: Başvuruya kadar buluşu gizli tutmak; buluşun yeni ve sanayiye uygulanabilir olduğunu araştırmak; ürün hazır olduğunda gecikmeden TÜRKPATENT'e başvurmak**

Gerekli belgeleri zamanında hazırlamak da önemlidir.

28 **Örnek: Katılıyorum. Emeklerinin karşılığını alamayacaklarını ve eserlerinin kolayca kopyalanacağını düşünen kişiler zaman ve para harcamak istemezler.**

Gerekçeli karşı görüşler de kabul edilebilir.

29 **C**

30 **Örnek: "Bandrole bak, orijinal ürün al!" "Korsan ürün emeğe saygısızlıktır." "Sanatçının hakkı, yeni eserlerin güvencesidir."**